

Borromeo Szent Károly (eredeti nevén Carlo Borromeo; Arona, 1538. október 2. - Milánó, 1584. november 3.) olasz bíboros érsek, a katolikus egyház egyik nagy reformátora, a tridenti zsinat határozatainak első végrehajtója.

A milánói hercegséghez tartozó, lombardiai Arona grófjának fiaként született atyja székvárosában, mint a gróf harmadik gyermeke. Anyját Medici Margitot, aki IV. Piusz pápa húga volt, már csecsemő korában elvesztette. Ezután mostohaanyja, Tassea dal Verme nevelte, és azért, hogy legyen, aki elfoglalja a családnak fenntartott egyházi javadalmakat, klerikusnak adta a fiút, aki ezért már tizenkét évesen reverendát öltött. Egyúttal ő lett a római bencés kolostor kommandátor apátja, ami a gyakorlatban azt jelentette, hogy megkapta a kolostorjövedelmét, az apát teendőit pedig egy szerzetes látta el helyette. A hozzávetőleg évi kétezer aranyra rúgó bevételt Károly nem adta át családjának, hanem sajátjaként kezelte, és gyakorlatilag szétosztotta a szegények között. Néhány év múlva már ő kormányozta az egész családi birtokot, és az akkor még csak bíboros nagybácsi jóvoltából két apátság javadalmát is megkapta.

Tizenhat éves korában Páduába küldték, hogy jogot tanuljon, és hat év elteltével egyházi és világi jogból is sikeresen doktorált. Alighogy befejezte tanulmányait, nagybátyját pápává választották, ő pedig Rómába hívta, bíboros államtitkárává és a milánói érsekség adminisztrátorává tette Károlyt. Magatartása életvitele egyaránt rendkívül világias volt egészen szerett bátyja, Frigyes haláláig – a gyász azonban egy csapásra a buzgó vallásosság felé fordította.

1563-ban pappá és püspökké szentelték. Sokat tett a tridenti zsinat szerencsés befejezéséért, és miután a zsinat végetért, 1565-ben megkapta a milánói érsekséget, hogy ott végrehajtsa a határozatokat. E szerepben szervezőkészségével és apostoli buzgóságával tűnt ki — már 1565 szeptemberére összehívta a tartományi zsinatot – Lombardia, Piemont, Liguria és Emilia püspökeit – és elrendelte: a liturgia, a vagyonkezelés, klérus képzése, a jótékonyág ellenőrzése, az anyakönyvek teljes reformját. Ezek az intézkedései váltak a többi itáliai püspök hasonló rendelkezéseinek mintájává.

Reformjai számos érdeket sértettek, így azokat ellenségesen fogadta: a világi klérus (főleg az

előkelő családból származó kanonokok), sok szerzetes, számos hivatalnok (a városi helytartó, a szenátus, a spanyol udvar).

Amikor föloszlatta a ferences rend humiliáták nevű ágát (amely semmibe vette intézkedéseit), egy barát merényletet kísérelt meg ellen. Amikor az egyház bírói joghatósága miatt nyíltan szembekerült II. Fülöp spanyol király helytartójával, kiközösítette a helytartót, pedig tudta, hogy a király ezért el is űzheti püspöki székéből. Egymást követő konfliktusaiból sorra győztesen került ki, amit kisebbrészt kiváló rokoni kapcsolatainak, nagyobbrészt egyre gyarapodó személyes tekintélyének köszönhetett.

A reform döntő elemének a papnevelés megújítását tartotta, ezért már 1565-ben internátust és iskolát nyitott a papnak készülők számára; ez lett a milánói szeminárium őse. A lakosság vallásos képzésének javítása érdekében felkarolta a Castellis da Castello által 1536-ban alapított hittaniskola ügyét is, Páviában pedig a műveltebb hívők lelki képzésére megnyitotta a Borromeum Intézetet.

Kivételesen sokat látogatta egyházmegyéjét, hogy személyesen győződjön meg a reformok haladásáról, a vallásos élet megtisztításáról.

Az 1567. évi pestisjárvány idején, amikor a város valamennyi vezetője elmenekült Milánóból, a helyén maradt, és ápolta a betegeket. Részben a saját javaival, részben a gazdagok adományaival segített: ruhát, élelmiszert, gyógyszert adott az embereknek. Menhelyeket állíttatott föl, a betegeket ideiglenes kórházakba gyűjtötték össze. A járvány tetőpontján zárlatot kellett elrendelni mindazoknak, akik saját házukban maradtak. Ezeknek – főleg a betegeknél és a haldoklóknál – az érsek ambuláns szolgálatot szervezett. Helytállása miatt az 1567-es járványt később „Szent Károly pestisének” nevezték el.

A járvány idején megfogadta, hogy ha az Úr véget vet a szenvedésnek, hálából elzarándokol a franciaországi Chambéry-be, ahol a híres leplet, az egyház egyik legnevezetesebb kegytárgyát őrizték. Az időtájt meglehetősen viszontagságos útnak számított az átkelés az Alpokon, ezért Emanuele Filiberto herceg, aki meg akarta kímélni Károlyt az ezzel járó törődéstől, Torinóba vitette a leplet, amit azóta hívnak torinói lepelnek.

Minden vagyonát a szegényekre költötte, a templomokban, kolostorokban és a

November 4. - Borromeo Szent Károly

Írta: Administrator

2016. november 03. csütörtök, 09:22

szerzetesrendekben elburjánzott visszaéléseket felszámolta. Ez a munka felőrölte életerejét, és amikor ezt még kemény böjttel és vezekléssel tetézte, szervezete felmondta a szolgálatot. Negyvenhat évesen halt meg.

V. Pál pápa avatta szentté 1610-ben. 1613 óta ünnepét november 4-én tartják.